

Sygn. akt VIII C 2776/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st.sekr.sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w L.

przeciwko A. H. (1) z domu T.

o zapłatę 220,02 zł

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 2776/16

UZASADNIENIE

W dniu 5 lipca 2013 roku powód (...) w L., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej A. H. (1) z domu T. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 220,02 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 30 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwana zawarła z pierwotnym wierzycielem (...) Spółką Akcyjną umowę o świadczenie usług abonenckich. Pozwana nie wywiązała się z obowiązku zwrotu sprzętu stanowiącego własność pierwotnego wierzyciela, wskutek czego wierzyciel ten wystawił w dniu 10 września 2012 roku notę obciążeniową nr (...) na kwotę 200 zł, płatną do dnia 25 września 2012 roku. Ponadto powód wskazał, że przedmiotową wierzytelność nabył od pierwotnego wierzyciela w drodze umowy cesji. **(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-3)**

W dniu 11 października 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie postanowienie, w którym wobec stwierdzonego braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi. **(postanowienie k. 4)**

Następnie po przekazaniu sprawy z e.p.u. powód podtrzymał powództwo w całości. **(pozew k. 8-9)**

W dniu 11 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (VIII Nc 6719/13), który pozwana zaskarżyła sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia, jak również nieistnienia zobowiązania, z którego powód wywodzi swoje żądanie, ponadto zakwestionowała, aby kiedykolwiek zawierała umowę abonencką z pierwotnym wierzycielem. **(nakaz zapłaty k. 23) sprzeciw k. 43-44)**

W odpowiedzi na sprzeciw powód podniósł, że podstawą dochodzonego roszczenia jest umowa zawarta między pozwaną a pierwotnym wierzycielem. Wskazał, że zgodnie z regulaminem umowy o abonament, pozwana zobowiązana była do zwrotu sprzętu autoryzowanemu dystrybutorowi w terminie jednego miesiąca od dnia rozwiązania umowy. W przypadku uchybienia powyższemu obowiązkowi pierwotny wierzyciel naliczył karę umowną w wysokości 200 zł. Pozwana nie zwróciła sprzętu w terminie dając tym samym podstawę do naliczenia kary, o której mowa wyżej. **(odpowiedź na sprzeciw k. 51-53)**

W toku dalszego postępowania stanowiska procesowe stron nie uległy zmianie, przy czym na rozprawie w dniu 31 maja 2017 roku pełnomocnik powoda nie stawiał się. **(pismo procesowe pozwanej k. 56-57, protokół rozprawy k. 66)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 września 2012 roku (...) Spółka Akcyjna w W. wystawił kopię noty księgowej nr (...) obciążającej pozwaną z tytułu „odszkodowania za niezwrócony sprzęt: terminal cyfrowy SD” i opiewającej na kwotę 200 zł. W treści wystawionego dokumentu nie został oznaczony termin płatności. **(kopia noty księgowej k. 7, okoliczności bezsporne)**

W dniu 28 września 2012 roku (...) Spółka Akcyjna w W. zawarł z (...) w L. umowę o przelew wierzytelności m.in. wobec dłużnika A. H. (2).

W częściowym wykazie wierzytelności do umowy przelewu wierzytelności z dnia 28 września 2012 roku wskazano, że wysokość zobowiązania dłużnika wynosi 200 zł. **(częściowy wykaz wierzytelności k. 11, umowa przelewu wierzytelności z dn. 28 września 2012 roku k. 12v., okoliczności bezsporne)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez strony.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód twierdził, że jego roszczenie znajduje swoje źródło w umowie o świadczenie usług abonenckich zawartej przez pozwaną z pierwotnym wierzycielem, przy czym na żądanie pozwu składała się kwota 200 zł z tytułu odszkodowania za niezwrócony sprzęt, powiększona o skapitalizowane odsetki. Strona powodowa nie załączyła jednak do akt sprawy żadnego dokumentu, z którego wynikałyby przyczyny oraz sposób naliczenia odszkodowania w opisanej wysokości przez pierwotnego wierzyciela, jak również, iż pozwana w ogóle była stroną umowy abonenckiej. W szczególności do akt sprawy nie została załączona umowa o świadczenie usług abonenckich oraz regulamin do przedmiotowej umowy, który to dokument zgodnie z twierdzeniem powoda zawartym w odpowiedzi na sprzeciw, określał wysokość odszkodowania, tytuł z jakiego może być ono dochodzone oraz sposób jego naliczania. Należy przy tym zaznaczyć, iż pozwana od samego początku kontestowała roszczenie co do zasady jak i co do wysokości, w szczególności kwestionowała, aby była stroną umowy abonenckiej, z której powód wywodzi swoje roszczenie, zasadnym jest zatem konkluzja, iż w ocenie pozwanej roszczenie dochodzone przedmiotowym powództwem w ogóle nie zostało udowodnione.

Powód poprzestał wyłącznie na załączeniu do akt sprawy kopii noty obciążeniowej wystawionej w dniu 10 września 2012 roku, jednakże tego rodzaju dokument nie może stanowić dowodu na istnienie zobowiązania pozwanej (co do zasadności i wysokości), w szczególności wobec stanowiska pozwanej kwestionującego zasadność i wysokość żądania powoda oraz braku dokumentów źródłowych, z których wynikałby sposób naliczenia odszkodowania. Opisana nota stanowi tzw. dokument prywatny, którego formalna moc dowodowa, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że złożono oświadczenie nim objęte. Tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu. Natomiast materialna moc dowodowa tego dokumentu bez poparcia go odpowiednimi dokumentami źródłowymi,

jest nikła. Istotnym jest przy tym podkreślenie, że załączona nota stanowi wyłącznie kopię oryginalnego dokumentu, którego data wystawienia nie wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84).

W tożsamy sposób należy ocenić przedłożone przez powoda: umowę przelewu wierzytelności oraz częściowy wykaz wierzytelności, jako, że także w przypadku tych dokumentów nie zostały one poparte żadnymi dokumentami źródłowymi.

Powód nie wykazał zatem, aby zaistniały okoliczności uzasadniające żądanie pozwu, w szczególności nie wykazał, by pozwana była zobligowana do uiszczenia kwoty 200 zł wraz z odsetkami, wynikającej z załączonej do pozwu kopii noty obciążeniowej. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że pozwana powinna zapłacić mu należność w opisanej wysokości wraz z odsetkami, tj. że pozwana po pierwsze była stroną przedmiotowej umowy, po wtóre, iż nie wywiązała się ze ściśle określonych obowiązków umownych. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Godzi się przypomnieć, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żywnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148).

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwana była stroną przedmiotowej umowy, a w konsekwencji, iż ma ona obowiązek zapłaty na jego rzecz, jako cesjonariusza, kwoty 220,02 zł z tytułu odszkodowania za niezwrócenie terminala cyfrowego.

W tym miejscu koniecznym jest dodatkowo podniesienie, iż nawet gdyby uznać, że pozwana była stroną przedmiotowej umowy i nie wywiązała się z określonych obowiązków umownych, a to że powstał po jej stronie obowiązek zapłaty kwoty 220,02 zł, co jednak w ocenie Sądu orzekającego w sprawie nie zostało wykazane, to w sprawie skuteczny okazał się jednak podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia objętego przedmiotowym powództwem.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż od wejścia w życie ustawy nowelizującej Kodeks cywilny (ustawa z dnia 28 lipca 1990 roku „o zmianie ustawy- kodeks cywilny - Dz. U. Nr 55, poz. 321) Sąd bada zarzut przedawnienia tylko wówczas, jeżeli zostanie zgłoszony przez stronę (jak w przedmiotowej sprawie). Wcześniej Sąd był zobligowany badać z urzędu, czy roszczenie będące przedmiotem postępowania sądowego nie jest przedawnione.

Przepis art. 117 § 1 k.c. stanowi z kolei, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Roszczenie dochodzone niniejszym powództwem bez wątpienia jest roszczeniem majątkowym, a zgodnie z zasadą ogólną z upływem trzech lat przedawniają się roszczenia – jak w przedmiotowej

sprawie – związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, jako że pierwotny wierzyciel takową działalność niewątpliwie prowadził.

Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123§1 pkt 1 k.c.) oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której przysługuje (art. 123§1 pkt 2 k.c.). Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, przy czym w razie przerwania przedawnienia w sposób wskazany w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., biegnie ono na nowo dopiero po zakończeniu postępowania (art. 124 k.c.). Bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu w przypadkach wskazanych w art. 121 k.c.

Początkiem biegu terminu przedawnienia jest chwila wymagalności roszczenia. W przedmiotowej sprawie brak jest bliższych danych wskazujących, kiedy wierzytelność dochodzona przedmiotowym powództwem stała się wymagalna. Jak wykazano wyżej, przedłożona przez powoda nota księgowa stanowi wyłącznie kopię oryginalnego dokumentu, zaś w jej treści nie oznaczono terminu płatności. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika również, w jakiej dacie pozwana rzekomo zawarła z pierwotnym wierzycielem umowę abonencką, powód nie wskazał także konkretnej daty rozwiązania umowy, od której to daty, zgodnie z twierdzeniem powoda, miał rozpocząć swój bieg termin na zwrot terminala cyfrowego. W tym miejscu podkreślić należy, że okoliczności faktyczne, wskazujące na termin wymagalności kwoty składającej się na żądanie pozwu, zwłaszcza wobec podniesionego zarzutu przedawnienia oraz zarzutów związanych z niewykazaniem zasadności żądania pozwu, winien wykazać powód, jeżeli w jego ocenie zarzut ten byłby niezasadny. Powód winien załączyć do pozwu bądź do dalszych pism procesowych odpowiednie dokumenty, w świetle których Sąd mógłby ustalić precyzyjnie termin wymagalności roszczenia i ocenić podniesiony zarzut przedawnienia, jeżeli powód chciałby wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne z twierdzenia, że roszczenie nie uległo przedawnieniu. Powód nie uczynił jednak zadość powyższemu, w związku z tym, biorąc pod uwagę dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, należało uznać, że roszczenie uległo przedawnieniu, zgodnie z oświadczeniem pozwanej w tym zakresie. Sąd zobligowany był bowiem do oceny podniesionego zarzutu w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy.

W świetle przepisów regulujących przerwanie i zawieszenie biegu terminu przedawnienia, nie doszło do przerwania ani zawieszenia tego terminu.

W przedmiotowej sprawie w ocenie Sądu nie doszło również do zrzeczenia się zarzutu przedawnienia przez pozwaną. Podkreślić bowiem należy, że zrzeczenie się zarzutu przedawnienia roszczenia nie wymaga wprowadzie żadnej szczególnej formy nie mniej aby uznać, że dłużnik zrzekł się zarzutu przedawnienia należy ustalić, że miał on świadomość przedawnienia kierowanego pod jego adresem roszczenia o spełnienie świadczenia majątkowego i będąc świadomym konsekwencji zrzeczenia się zarzutu przedawnienia roszczenia, zrzekł się go.

Zarówno orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak i doktryna, dopuszczają możliwość nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 k.c. Podstawowym jednak warunkiem takiej możliwości jest ocena zarzutu przedawnienia jako czynienia przez uprawnionego do jego podnoszenia z przysługującego mu prawa użytku sprzecznego z zasadami współżycia społecznego. W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, aby zachodziły szczególne okoliczności przemawiające za uznaniem zarzutu przedawnienia jako naruszającego zasady współżycia społecznego, w szczególności za sprzeczne z tymi zasadami nie można uznać zgłoszenie przez pozwaną zarzutu przedawnienia. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do wniosku, że wierzyciel mógłby dochodzić przedawnionej należności w dowolnym momencie po upływie terminu przedawnienia, powołując się na zasady współżycia społecznego, co niweczyłoby cel instytucji przedawnienia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo w całości.

ZARZĄDZENIE

Doręczyć odpis wyroku z odpisem uzasadnienia pełnomocnikowi powoda.

Sędzia SR Anna Bielecka-Gąszcz